

Svensk Friidrotts program för manipulation av idrott och otillåten vadhållning – (matchfixning)

Innehållsförteckning

1. Manipulation av idrottsliga resultat och otillåten vadhållning
2. Svensk Friidrotts motiv och nytta av ett matchfixningsprogram
3. Information och utbildning
4. Spelmarknad och riskbedömningar
5. Good Governance
6. Samverkan
7. Utredning och bestraffning
8. Organisationsstruktur

1. Manipulation av idrottsliga resultat och otillåten vadhållning

Manipulation av idrottsliga resultat och otillåten vadhållning är ett av de största hoten mot tävlingsidrotten. Företeelsen strider mot svensk idrotts grundläggande värderingar som integritet, rent spel och respekt för andra.

Definition och reglering inom idrotten

Matchfixning innebär att på ett otillåtet sätt, förändra eller påverka utgången av en idrottstävling, för att eliminera en del av den oförutsägbarhet som är förknippad med utvecklingen i, eller resultatet av idrottstävlingar, i syfte att dra fördel eller vinning för sig själv eller andra.

Förenklat innebär matchfixning alltså att på ett otillåtet sätt manipulera resultatet i en idrottstävling för att gynna sig själv eller andra. Matchfixningen är ofta kopplad till vadhållning men kan också ske av andra anledningar, som på grund av sportsliga incitament.

I Idrottens reglemente om otillåten vadhållning samt manipulation av idrottslig verksamhet, nedan kallat Matchfixningsreglementet, definieras och regleras vadhållningsrelaterad manipulation och otillåten vadhållning.

I 14 kap 2§ 12 p i Riksidrottsförbundets stadgar regleras matchfixning som ej relaterar till vadhållning.

Friidrottens regelverk

I World Athletics Books of Rules och i kapitlet som benämns "Integrity & Disciplinary" (Kapitel D) finns manipulation av idrott och föreskrivna regler beskrivna. Athletics Integrity Unit hanterar mycket av integritets- och antidopingfrågor åt World Athletics. Här finns ytterligare info om manipulation av tävlingar under fliken "Knowledge Centre". Länkar till dessa dokument finns nedan.

<https://worldathletics.org/about-iaaf/documents/book-of-rules>

<https://www.athleticsintegrity.org/knowledge-centre/competition-manipulation>

Lagstiftning

Matchfixning är kriminaliserat i lagstiftningen genom spelfuskbrottet i Spellagen. Lagen gäller den som påverkar ett moment i en idrott som är kopplat till erbjudande av spel. Den som döms enligt denna lag kan få upp till 2 års fängelse. Om brottet anses vara grovt kan det ge upp till 6 års fängelse. Brottet inkluderar även försök eller förberedelse till matchfixning. Matchfixning kan också vara kopplat till annan form av brottslighet, vanligtvis givande och/eller tagande av muta, det vill säga ett mutbrott.

2. Svensk Friidrotts motiv och nytta av ett matchfixningsprogram

Upprättandet av Svensk Friidrotts matchfixprogram innebär dels säkerställandet av en efterlevnad av de formella krav som finns på samtliga Specialidrottsförbund inom RF, och dels en trygghet och styrka i Svensk Friidrotts arbete med att hålla friidrotten fri från problemen.

Krav enligt RF:s Matchfixningsreglemente

I matchfixningsreglementet fastställs att " SF är skyldigt att arbeta för att motverka förbjuden vadhållning och manipulation inom förbundet och anslutna föreningar samt upprätta en plan för information och utbildning.", och att " Bestraffningsärende ska i första instans handläggas av SF."

Detta innebär att Svenska Friidrottsförbundet har ansvar för såväl förebyggande arbete såväl som utredning och bestraffning.

Specialidrottsförbund (SF) har rätt att i sina stadgar eller tävlingsregler föreskriva om tävlingsbestraffningar eller göra andra tillägg till detta reglemente.

För medlemmars skull

Alla aktiva spelare, ledare, funktionärer, anställda och förtroendevalda inom Svenska Friidrottsförbundet är skyldiga att känna till reglerna om matchfixning och otillåten vadhållning. En del aktiva vet inte vilka skyldigheter de har när det gäller reglerna och förstår därför inte vilka allvarliga konsekvenser de kan få. Friidrottsförbundet har en viktig roll i att upplysa om detta, såväl som att hantera ärenden och bestraffa i de fall som någon gjort sig skyldig till brott mot regelverket.

Svenska Friidrottsförbundets arbete mot matchfixning och otillåten vadhållning handlar ytterst om att skydda den enskilde medlemmen och aktiva från riskerna, både när det gäller att själva ta initiativ till och genomföra det och att andra utövar påtryckning för att medlemmen ska genomföra det.

För att stärka och skydda Friidrottsförbundet

Med ett matchfixprogram att stödja sig mot blir det lättare att hantera eventuella fall om matchfixning eller otillåten vadhållning inom friidrotten. Det ger ökad kunskap och medvetenhet och därmed mer resultat i såväl det utbildande som det utredande arbetet, vilket i sig förebygger problem. Programmet ger även en ökad trovärdighet gentemot andra aktörer, såväl inom idrotten som utanför.

För att medverka i den internationella harmoniseringen

Arbetet mot matchfixning och vadhållning på egen idrott är på agendan internationellt, och bedrivs aktivt i allt från statliga medlemsorganisationer som Europarådet och FN, till idrottens organ såsom IOK och idrottsspecifika internationella förbund. Utvecklingen går allt mer mot att harmonisera arbetet för att skapa en likriktning som innebär att skyddandet av idrotten kan ske så effektivt som möjligt. De nationella förbundens arbete spelar en betydande roll i förverkligandet av den internationella harmoniseringen. Ett matchfixprogram som är utformat i linje med de internationella ramverken innebär att både ta ansvar i den stora utvecklingen, och att förstärka det egna arbetet.

3. Information och utbildning

En central del i det förebyggande arbetet mot matchfixning är utbildning och information. Svenska Friidrottsförbundet arbetar med inkludering av frågor om matchfixning och otillåten vadhållning i olika former, för flera funktioner och nivåer. I enlighet med Matchfixningsreglementet har Friidrottsförbundet en plan för information och utbildning. I organisationsstrukturen framgår vem som bär ansvar för implementeringen av frågorna för Friidrottsförbundet.

Idrottens matchfixutbildning

Riksidrottsförbundet tillhandahåller sedan 2021 en central utbildning om matchfixning och otillåten vadhållning. Den görs digitalt och inkluderar en testdel för att verifiera att den som genomgått utbildningen tillgodogjort sig innehållet.

Svenska Friidrottsförbundet använder denna utbildning för att säkerställa ett brett medvetande om frågorna. Varje år görs en översyn om vilka funktioner på vilka nivåer som ska genomgå utbildningen.

Framför allt riktas utbildningen till de aktiva i de delar av friidrotten som det erbjuds spel på, men även andra delar är också aktuella.

Träffar, riktade insatser m.m.

Svenska Friidrottsförbundet arbetar med inkludering av frågor om matchfixning och otillåten vadhållning vid specifika tillfällen. Det kan gälla såväl fördjupningar i ämnet som övergripande grundkunskap. Exempel på tillfällen är:

- Upptaktsträffar för specifika funktioner, som till exempel domare
- Riktade utbildningsinsatser utifrån uppkomna behov hos föreningar
- Utbildningsinsatser i samband med tävlingar

Det material som används hämtas bland annat från Riksidrottsförbundets portal Min Match: www.minmatch.se

Information

Hemsida. Förbundet har på [hemsidan](#) följande information om matchfixning och otillåten vadhållning:

- Länk till Matchfixningsreglementet
- Länkning till RF:s tipsfunktion mot matchfixning
- Länk till Minmatch.se
- Friidrottsförbundets matchfixprogram.

Sociala medier. Utöver det uppdateras i sociala medier vid utvalda tillfällen till exempel i samband med utbildningsinsatser.

Vårt förhållningssätt till samarbete och partnerskap med spelbolag

Svenska förbundet har sedan 2013 ett avtal med Folkspel. Folkspels verksamhet och produkter är inte av den art att det finns risk för påverkan eller manipulation. I det fall ett framtida samarbete med ett spelbolag initieras, där aktuellt spelbolaget tillhandahåller spel i form av vadhållning, ska detta beslutas av Förbundsstyrelsen innan avtalet slutligen kan tecknas. I ett sådant avtal ska det inkluderas en aktivering vid exempelvis landslagsträffar, som fokuserar på matchfixning och otillåten vadhållning.

4. Spelmarknad och riskbedömningar

Spelmarknad och

Svenska Friidrottsförbundet genomför med hjälp av Riksidrottsförbundet sammanställningar av hur spelmarknaden ser ut på friidrotten i Sverige. I den sammanställs vilka tävlingar och delmoment inom idrotten som det erbjuds spel på.

Riskbedömningar

Svenska Friidrottsförbundet utför återkommande riskbedömningar för att upprätthålla utsatta tävlingar i Sverige är för risker för matchfixning. Riskbedömningarna baseras bland annat på sammanställningarna av spelmarknaden, och görs med hjälp av Riksidrottsförbundet.

Partnerskap med aktörer på spelmarknad

Svenska Friidrottsförbundet säkerställer att perspektiv gällande arbete mot matchfixning och otillåten vadhållning inkluderas i de partnerskap som ingås med aktörer på spelmarknaden. Det kan gälla direkta partnerskap med spelbolag som erbjuder spel på idrotten, såväl som avtal om rättigheter för försäljning av friidrottens data.

För stöd gällande partnerskap och samverkan med spelbolag har Riksidrottsförbundet upprättat en policy vilken Svenska Friidrottsförbundet står bakom och tar stöd ifrån:

https://www.sbf.se/globalassets/svenska-bilsportforbundet/bilder/rf-policy_samverkan_spelbolag.pdf

5. Good Governance

Organiserandet av matchfixning, kan ofta kopplas till styrning och makt. Begreppet Good Governance definieras i RF:s internationella riktlinjer som demokrati, transparens och antikorrupktion. Ett arbete med Good Governance fungerar förebyggande mot problem med korrupktion, som till exempel matchfixning. Svenska Friidrottsförbundet arbetar efter en uppförandekod som är beskriven i "Friidrottens Spelregler". Under rubriken "Intressekonflikter, jäv och korrupktion står följande:

Inom Svensk Friidrott strävar vi efter objektivitet, transparens och neutralitet i agerande, handlingar och beslut. Det innebär att vara öppen och transparent med vilka relationer och anknytningar man har där intressekonflikter och jävsituationer kan uppstå. Med jäv menas en situation där någons opartiskhet kan ifrågasättas. Det kan i sin tur rubba förtroendet för beslutsfattaress, ledamöters och handläggares obundenhet och/eller objektivitet – till exempel vid beslut eller handläggning av ett ärende. Korrupktion handlar om att någon utnyttjar sin ställning för att uppnå vinning för sig själv eller andra. Det kan ske genom olämpliga erbjudanden eller relationer, så kallad vänskapskorrupktion. Vänskapskorrupktion handlar om att gynna någon genom tjänster och gentjänster som bygger på relationer som gör det svårt att dra gränsen mellan att vara professionell och privat

Riksidrottsförbundet har utformat en kod för demokratisk styrning av idrottsförbund och föreningar. Svenska Friidrottsförbundet tillämpar/arbetar för efterlevnad av koden och arbetar genom det förbyggande mot bland annat matchfixning.

6. Samverkan

Svenska Friidrottsförbundet deltar i den mån det är möjligt inom ramen för det samverkansarbete som Riksidrottsförbundets bedriver, med bland annat nätverksträffar, utbildningsinitiativ med mera.

Svenska Friidrottsförbundet deltar även i egna samverkansformer på nationell såväl som lokal nivå i den mån det är möjligt och utifrån de behov som finns.

7. Utredning och bestraffning

Svenska Friidrottsförbundet ansvarar för hantering av bestraffningsärenden gällande matchfixning och otillåten vadhållning i enlighet med vad som föreskrivs i Matchfixningsreglementet.

Det bestraffningsorgan som handlägger dessa ärenden inom Svenska Friidrottsförbundet är Disciplinnämnden.

För säkerställande att ärenden hanteras och anmälan upprättas har Svenska Friidrottsförbundet en utredningsansvarig, och därtill också en reserv för det. I organisationsstrukturen för antimatchfixprogrammet anges vilka som Svenska Friidrottsförbundet har som ansvariga för utredning.

För stöd i utredningsarbetet finns Riksidrottsförbundets samordning mot matchfixning med stödfunktion för utredning.

I de fall som ärendet också utgör misstanke om brott har Svenska Friidrottsförbundet som grundprincip att upprätta polisanmälan och samarbeta i utredningsarbetet.

8. Organisationsstruktur

För att ansvaret i frågor om matchfixning och otillåten vadhållning ska kunna uppfyllas har Svenska Friidrottsförbundet upprättat en organisationsstruktur med tydliggörande av roller och organ.

Grundläggande för strukturen är upprätthållande av följande ansvarsområden:

- Övergripande ansvar, Integrity Officer - Generalsekreteraren
- Utredning – Tävlingsansvarig/Marknadsansvarig
- Utbildning – Utbildningsansvarig/Evenemangsansvarig